

РЕЦЕНЗИЈА
НА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ „ФУНКЦИОНАЛНА ДИЈАГНОЗА
НА ЛОКОМОТОРЕН АПАРАТ” ОД ВОН. ПРОФ. Д-Р ТОШЕ КРСТЕВ,
ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2002-219/27 од 307. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на 1.9.2023 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Ленче Николовска, вонреден професор на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип;

- проф. д-р Данче Василева, вонреден професор на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот учебник **„ФУНКЦИОНАЛНА ДИЈАГНОЗА НА ЛОКОМОТОРЕН АПАРАТ” од вон. проф. д-р Тоше Крстев**, наменет за студентите на студиската програма Физиотерапевти на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на учебникот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот со наслов **„ФУНКЦИОНАЛНА ДИЈАГНОЗА НА ЛОКОМОТОРЕН АПАРАТ”** од вон. проф. д-р Тоше Крстев е наменет за студентите од студиската програма Физиотерапевти, прв циклус на студии. Учебникот е во согласност со планот и наставната програма за предметот Функционална дијагноза на локомоторен апарат, кој се слуша во II година (III семестар) со неделен фонд од 2+3+0 часови, 6 кредити, како задолжителен предмет на студиската програма Физиотерапевти.

Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува целосен материјал преку кој студентите ќе можат да добијат знаења потребни за предметната содржина и ќе може целосно да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на учебникот е претставена во текст од вкупно 280 страници. Учебникот е пишуван во A4 формат со нормален единичен проред, употребен е фонт Arial и големина на буквите 11. Материјалот е подготвен во 8 методски единици и поединици, распоредени во согласност со наставната програма на истоимениот предмет.

Ракописот е подготвен според стандардната методологија, а обемот на учебникот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Авторот на јасен, едноставен и достапен начин, со разбирлив стил на пишување сублимирано ја претставува материјата која се изучува во овој предмет како дел од целата физиотерапија. Од особена важност е да се потенцира специфичниот пристап кон содржините со цел да се прикаже и потенцира потребата од правилна функционална проценка како предуслов за успешна рехабилитација.

Краток опис на содржината: Учебникот е напишан на лесен и разбирлив јазик. Текстот и целата содржина се конципирани во осум тематски дела и литература. Илустриран е со 434 слики.

Учебникот дава приказ на дијагностичката низа за функционална проценка на човекот. Секоја од тематските единици претставува приказ на дијагностичката низа за одделен дел од телото.

Во првата тематска единица посветена на функционалното испитување на нервите. Опфатени се **брахијалниот сплет и периферните нерви на телото**. Во овој дел е прикажан начинот на визуелно, палпаторно и функционално тестирање и проценка на лезиите на овие делови од телото. Прикажано е нивното влијание врз функцијата и способностите на телото, како и тоа како се развиваат и како може да се надминат.

Во втората тематска единица се разгледуваат постапките за функционалната проценка на **Рбетниот столб**. Во овој дел е прикажана постапката на визуелна проценка на најчестите деформитети и патолошки состојби. Прикажани се тестови за диференцијална дијагноза и точно одредување на местото на лезијата.

Третата тематска единица го разгледува **Рамениот зглоб**. Овде се прикажани анатомските и кинезиолошки особености на овој зглоб. Прикажана е и постапката на инспекција, палпација и функционално испитување на рамениот зглоб, како и постапки за точно диференцијално одредување на потеклото на степенот на развој на лезијата и последиците од истата.

Четвртата тематска единица ги разгледува **Лакотниот зглоб**. Како во претходните и во овој дел е прикажана дијагностичката етапност на функционалниот преглед. Претставена е постапката на инспекција и визуелна проценка. Следува палпацијата заедно функционалното испитување на активната и пасивната подвижност, а прикажани се и тестови за точно одредување и прецизирање на наодите.

Петтата глава е посветена на **Рачниот зглоб, дланката и прстите**. Во овој дел се дава приказ за дијагностичките постапки за рачниот зглоб со тестови за диференцијација на најчестите состојби, а во делот за дланката и прстите, освен прикажаните постапки на визуелно и функционално испитување, прикажани се и најчестите деформитети.

Шестата глава го разгледува **Колкот**. Даден е приказ на основните карактеристики на зглобот во физиолошки услови но прикажани се и патокинезиолошки промени при најчестите деформитети. Приказ е даден и на функционални тестови за поточна дијагноза во колкот и карлицата.

Седмата глава е за зглобот на **Коленото**. Овде авторот дава приказ на најчестите деформитети како и едноставна постапка на функционално испитување. Сложеноста на функцијата колениот зглоб како и патолошките состојби во него може да се прикажат на поедноставен начин со правилна дијагностика.

Осмата глава го разгледува **Стапалото**. Овде се разгледуваат скочниот зглоб како и најчестите деформитети на стапалото. Авторот дава опис на кинезиолошките карактеристики и биомеханичките улоги на различните зглобови во општата функција на стапалото. Прикажана е и едноставна постапка на тестирање и испитување.

Литературата е со богата содржина на референци - 52. Ова зборува за системски приод кон оваа област и за способноста на авторот за комплетно претставување на тематиката.

Учебникот со наслов „**Функционална дијагноза на локомоторен апарат**“ на студентите им дава познавања за можностите за проценка на функционалната способност и точна дијагностика. Ова стои во основата на планирањето и спроведувањето на рехабилитацискиот процес.

Претставеното издание на учебникот ќе помогне во подготовката на физиотерапевтите по предметот Функционална дијагноза на локомоторен апарат и ќе придонесе за зголемување на нивните знаења и вештини за правилна проценка на состојбата на болните и карактерот на заболувањето. Како полесно и побрзо да постават план за рехабилитација кој се базира на мерења и тестови, како и систем за брза контрола и проверка на постигнатите резултати. Со ова се постигнува поголема ефективност безбедност во работата.

Учебникот „Функционална дијагноза на локомоторен апарат“ може да им користи и на сите останати читатели кои се интересираат за основните начини и постапки за проценка на функционалната способност како и планирање на процесот на рехабилитација.

ЗАКЛУЧОК

Учебникот „Функционална дијагноза на локомоторен апарат“ од авторот вон. проф. д-р Тоше Крстев ги опфаќа сите содржини од теоретски и практичен аспект, според наставната програма и содржина по истоимениот предмет на студентите од прв циклус на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Со издавање на овој учебник студентите ќе имаат можност да го изучуваат потребниот материјал за теоретска и практична настава во соодветен обем на македонски јазик. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите за учебник, како и условите за издавање пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на ФМН при УГД - Штип, ракописот „Функционална дијагноза на локомоторен апарат“ од вон. проф. д-р Тоше Крстев да биде издаден како учебник за студенти на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Ленче Николовска, вонреден професор, с.р.

Д-р Данче Василева, вонреден професор, с.р.